

Mønsk islæt i ny udstilling om tjekkiske jøder

MØN: Mandag den 3. marts åbner der i Kulturarkaden i Vordingborg en ny særudstilling. »Sophies valg på den tjekkiske måde«, om de tjekkiske jøder og deres flugt gennem Europa under 2. verdenskrig.

Udstillingen er arrangeret af Alan Huglstad på vegne af Lokalhistorisk Forening Vordingborg, og den trækker også tråde til Møn.

Alan Huglstad, der tidligere har skrevet to bøger om Møn under 2. Verdenskrig, har nemlig til anledningen fundet frem til historien om to af de seks unge tyske jøder, der befandt sig på Møn under krigen.

Alan Huglstad skriver:

»To af de unge jøder var Rudolf (kaldet Rudi) og Jenny Zinnreich på Landsledgård, hvor de blev gift i 1941. Da den tyske razzia startede natten mellem den 1. og 2. oktober 1943, blev de advaret og efter en nat hos en fisker ved Råbylille Strand, blev de gemt i en jordhule i Tokkerne ved Landsled Huse. Det var møllerens søn Kaj Jensen og Poul Johansen, søn af fodermesteren på Landsledgård, der havde bygget hulen. Her sørgede gartner Emil Dahl og hans kone for, at de fik mad de næste dage.

Fra Falck i Stege fik de at vide, at de skulle tage ud til

købmanden i Tjernemarke, og her mødte de den danske jøde Anatol Spiro, direktør for tømmerfabrikken i Lendemark, med familie. Kort efter blev de alle hentet af en pistolbevæbnet mand og en hyrevogn og kørt til en villa ved Faxebugten.

Næste dag - den 7. oktober - kom de over med en fiskerbåd. Men inden da udspillede der sig et pinligt intermezzo på stranden. Prisen per person var 3000 kroner, men de unge mennesker havde ingen penge, hvorfor direktør Spiro blev bedt om at betale, hvilket han nægtede. Så fik han at vide, at hvis han ikke betalte, kom han og hans familie ikke med. Det hjalp!

I starten forlangte fiskerne store beløb; Ingen vidste, om de ville miste båd, arbejde og måske livet, hvis de blev taget. Men kort efter var flugtruter og pengeindsamling så godt organiseret, at det ikke kostede noget. Men inden da havde nogle fiskere tjent så meget, at der var til både hus og ny båd. Se blot jødevillaerne i Rødvig!»

Særudstillingen åbner mandag klokken 16 og indvies af den tjekkiske ambassadør Jiri Brodsky og Vordingborgs borgmester, Knud Larsen.

leg